

Broj: 03-34-4808-1/23
Mostar, 17. 11. 2023. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
PARLAMENT FEDERACIJE
DOM NARODA
n/r mr. sci. Izmir Hadživdić, sekretar
Hamdije Kreševljakovića 3
71 000 Sarajevo

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Primljeno: 24-11-2023			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
05/2	-02-	428	123

PREDMET: Delegatsko pitanje, odgovor, dostavlja se

Poštovani,

Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke zaprimilo je Vaš akt broj: 05/2-02-428/23 od 02.11.2023. godine, kojim nam je dostavljeno delegatsko pitanje koje je postavila Sanela Klarić, delegatkinja u Domu naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine.

Ispod citiramo postavljeno delegatsko pitanje delegatkinje Sanele Klarić:

„Da li ste, u saradnji sa nadležnim kantonalnim zavodima za javno zdravstvo u FBiH, u nastavne planove i programe za osnovne i srednje škole uključili temu štetnosti pušenja za zdravlje kako je propisano članom 26. Zakona o kontroli i ograničenoj upotrebi duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje (Službene novine Federacije BiH 38/22)?“

Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke ispod daje odgovor na navedeno delegatsko pitanje.

Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke je iniciralo kreiranje nastavnih i vannastavnih sadržaja o zdravim životnim stilovima, kao dijela procesa izrade kurikuluma za devetogodišnju osnovnu školu, u koji se integriraju teme o seksualnom i reproduktivnom zdravlju, promjenama u adolescenciji, posljedicama konzumiranja alkohola, duhana i opojnih droga na rast i razvoj u adolescenciji, značaju zdrave ishrane, te o upućivanju djeteta na vrijednosti porodičnog i drugih oblika društvenog života.

Također, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke je u saradnji sa Federalnim ministarstvom zdravstva, kantonalnim ministarstvima obrazovanja i zdravstva, pedagoškim

zavodima, Vijećem roditelja Kantona Sarajevo i Asocijacijom XY učestvovalo u izradi kurikuluma „Zdravi stilovi života“ te pripadajućeg Priručnika za nastavnike.

U okviru alternativnog predmeta „Zdravi stilovi života“ za učenike od 5. do 9. razreda, koji je uveden u Kanton Sarajevo i Bosansko-podrinjski kanton, izučavaju se teme koje se odnose na zdravu ishranu, fizičke aktivnosti, suzbijanje zloupotrebe psihoaktivnih supstanci, gender aspekta, prevencije nasilja u školi i njegovanja i afirmacije različitosti.

U toku je implementacija prvog modula programa „Sveobuhvatno učenje o zdravlju i blagostanju djece i mladih u Federaciji BiH“, u saradnji Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke, kantonalnih ministarstava obrazovanja, pedagoških zavoda, stručnjaka iz oblasti zdravstva, te Populacijskog fonda UN-a, u okviru kojeg su urađeni priručnici za nastavnike, nakon čega slijedi obuka nastavnog osoblja, a krajnji cilj je smanjenje faktora rizika koji egzistiraju među djecom i mladima primjenom sveobuhvatnih obrazovnih pristupa koji doprinose jačanju psihosocijalnih komponenti.

Nadalje, Okvirni nastavni plan i program za devetogodišnju osnovnu školu u Federaciji BiH (ONPP), na osnovu kojeg se pišu udžbenici, sadrži nastavne teme, odnosno nastavne jedinice koje su usmjerene prema prevenciji upotrebe droga i duhana: U ONPP-u se ova tema obrađuje u sljedećim nastavnim predmetima: Tjelesni i zdravstveni odgoj za 2. razred devetogodišnje osnovne škole, Moja okolina za 3. razred devetogodišnje osnovne škole i Biologija za 9. razred devetogodišnje osnovne škole. Sljedi izvod iz ONPP-a za devetogodišnju osnovnu školu:

1. Tjelesni i zdravstveni odgoj za 2. razred devetogodišnje osnovne škole

Zdravstveno preventivni sadržaji moraju da odgovore zdravstvenim potrebama učenika. Kako je škola dinamična organizacija, ona mora da odgovori promjenama zdravstvenih potreba učenika, školske sredine i socijalnog okruženja. Sadržaj i metode moraju biti sistematski planirani i sprovedeni uz uključivanje: zdravstvenih radnika, učenika, nastavnika, nenastavnog osoblja i roditelja.

Za prvi ciklus obaveznog obrazovanja, tematski sadržaji zdravstvenog odgoja su: naše tijelo; lična higijena; zdravi zubi; zdrava ishrana; nastanak bolesti - kako očuvati zdravlje; zdrava kičma i kostur; zdrava životna sredina; posljedice uzimanja droga, alkohola i duhana po zdravlje; značaj tjelesne aktivnosti i rekreacije za zdravlje; značaj igre i radosti za zdravlje; značaj školske sredine za zdravlje.

Zdravstvene radionice, odnosno edukativne grupne igre bit će trenuci kada će djeca učiti kako da izbjegnu situacije u kojima mogu da se povrede, kako da održavaju ličnu higijenu (pranje ruku i zuba, umivanje, tuširanje), kako da održavaju kolektivnu higijenu, o štetnosti droga, pušenja i konzumiranja alkohola, kako da zatraže pomoć ako su žrtva zlostavljanja, pri čemu nastavnik mora voditi računa da ne zaplaši i ne zabrine djecu.

2. Moja okolina za 3. razred devetogodišnje osnovne škole:

U okviru nastavne teme Zdravlje, obrađuje se nastavna jedinica Duhan, alkohol i droga: Ishodi učenja za ovu nastavnu jedinicu su sljedeći: učenici znaju da su duhan, alkohol i droga štetni za ljudsko zdravlje, svjesni su štetnosti duhana, alkohola i droge i na to upozoravaju druge, itd.